

Отже, до основних форм фізкультурно-оздоровчої роботи в режимі навчального дня закладів загальної середньої освіти відносять ранкову гімнастику, фізкультурні хвилинки, фізкультурні паузи, рухливі ігри та фізичні вправи на перервах. Під час розробки комплексів фізичних вправ потрібно дотримуватися принципу оздоровчої спрямованості, який передбачає профілактичну й розвивальну функції – удосконалення функціональних можливостей організму, підвищення його працездатності й опірності несприятливим впливам; компенсацію нестачі рухової активності, яка виникає в умовах сучасного життя.

Література

1. Бичук О. І. Фізкультурно-оздоровча робота у школі: навч. посіб. Луцьк: Надстир'я, 1997. 144 с.
2. Круцевич Т. Ю., Петровський В. В. Физическое воспитание как социальное явление / Наука в олимпийском спорте, 2001. № 3. С. 3–15.
3. Платонов В. Н. Современное состояние массовой физической культуры и спорта высших достижений и направления перестройки фізкультурного образования / Актуальные проблемы теории физической культуры и теории спорта в свете задач перестройки высшего и среднего специального образования: сб. науч. тр. К.: КГИФК, 1990. С. 4–46.

Воробйов О. В., ст. викладач кафедри фізичного виховання
*Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Пріоритетним завданням освіти вищої школи є формування фахових компетентностей у майбутніх фахівців. Законом України «Про фізичну культуру і спорт» (1993) зазначено, що «Фізична культура у сфері освіти має на меті забезпечити розвиток фізичного здоров'я учнів та студентів, комплексний підхід до формування розумових і фізичних здібностей особистості, вдосконалення фізичної та психологічної підготовки до активного життя, професійної діяльності на принципах індивідуального підходу, пріоритету оздоровчої спрямованості, широкого використання різноманітних засобів та форм фізичного виховання...» [2].

Аналіз науково-методичної літератури показує, що вивченням компетентностей та розробкою їх класифікації займалися: Г. Селевко, О. Овчарук, З. Харріс та ін. Г. Селевко зазначає, що компетентності – це діяльнісні характеристики людини, тому їхня класифікація насамперед має бути адекватною класифікації діяльностей [3].

Окремі аспекти проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності вивчали О. Антонова, І. Анохіна, Л. Грицюк, Д. Воронін, Н. Тамарська, В. Сергієнко та ін.

Д. Воронін вважає, що здоров'язберігаюча компетентність передбачає не тільки медико-валеологічну інформативність, а й застосування здобутих знань на практиці, володіння методиками зміцнення здоров'я й запобігання захворювання. Формування у студентів спрямованості мислення на збереження й зміцнення здоров'я як невід'ємний компонент здоров'язберігаючої компетентності майбутнього фахівця [1].

У структурі здоров'язберігаючої компетентності науковці виділяють три основні складові:

- когнітивний (система знань і вмінь);
- особистісний (наявність і прояв рис особистості, зумовлених характером діяльності з формування здорового способу свого життя та життя інших людей);
- діяльнісний (здатність обґрунтовано виявляти та раціонально застосовувати шляхи і засоби для найбільш ефективного досягнення мети).

Єдність та взаємодія зазначених компонентів є необхідною умовою успішної професійної діяльності сучасного педагога, який працює в умовах різноманітних екологічних проблем, модернізації суспільства, поширення явищ нездорового способу життя тощо [4].

Під здоров'язберігаючою компетентністю ми розуміємо цілісне індивідуальне психологічне ядро особистості, спрямоване на збереження фізичного, соціального, психічного та духовного здоров'я – свого та оточуючих людей, що передбачає наявність у людини комплексу сформованих навичок.

На кафедрі фізичного виховання та спорту НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» формування здоров'язберігаючої компетентності здійснюється в трьох напрямках:

- оздоровчий напрям – заняття на свіжому повітрі, залучення студентів до систематичних занять фізичними вправами;
- тренувальний напрям – проведення занять за принципом спортивного тренування для поліпшення функціонального стану студентів;
- освітній напрям – ознайомлення учнів з методикою тренування, розвитку фізичних якостей.

Освітній напрям сьогодні неможливо уявити без використання матеріалів з Інтернету. Інформатизація навчального процесу, використання ІКТ є інструментом поліпшення якості освіти і засобами підвищення рівня здоров'язберігаючої компетентності, оскільки дозволяють необмежено розширити доступ до інформації, урізноманітнюють технології [5]. Нове покоління на відміну від попереднього намагається ні про що дуже не турбуватися, а мислення орієнтоване на те, щоб переробляти інформацію короткими порціями. Їх погляди формує Інтернет, їм важко довго залишатися зосередженими на чомусь одному. З урахуванням цих особливостей необхідний вибір адекватного стилю навчання, адже це покоління ще більше потребує технологій та інновацій. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми може бути впровадження компетентнісного підходу. Студенти повинні усвідомлювати, що майбутнє кожного, як і держави в цілому – за здоровими поколіннями, бо фізично і морально здорова людина здатна творити і приносити користь іншим

людям. Викладачам фізичного виховання та спорту необхідно скоригувати для них список пріоритетів, додавши туди збереження здоров'я, прагнення придбати та підтримувати ідеальну фізичну форму шляхом систематичних тренувань.

Література

1. Воронін Д. Є. Здоров'язберігаюча компетентність студента в соціально-педагогічному аспекті / Педагогіка, психологія та медико-біол. пробл. фіз. виховання і спорту, 2006. № 2. С. 25–28.
2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Калька Н., Макаренко С. Здоров'язберігаючі компетенції педагога в умовах сучасного освітнього простору / Укр. наук. журн. «Освіта регіону». № 4. 2013.
4. Овчарук О. В. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи [Бібліотека з освітньої політики]. К.: К.І.С., 2004. 112 с.

Гета А. В., к.фіз.вих., доцент кафедри фізичної культури та спорту
*Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ЗВО

На жаль, сучасні вимоги суспільства та професійної практики до здоров'я молоді не відповідають реальній системі педагогічного супроводу, процесів формування, зміцнення та збереження здоров'я студентів. Актуальність теми визначається нагальною необхідністю сьогодення звернутися до проблем здоров'язбереження взагалі та створення здоров'язбережувального середовища в закладі вищої освіти зокрема. Трансформаційні перетворення на соціумі виявляють об'ємну проблему здоров'я студентської молоді. Тому логічно, що озвучується необхідність теоретичного осмислення та здійснення організаційно-педагогічних умов створення здоров'язбережувального освітнього середовища у ЗВО.

Однією з таких умов, на наш погляд, можна визначити формування здібності та готовності викладача до організації здоров'язбережувального освітнього середовища. Важливим є також розуміння цінності формування грамотного ставлення до здоров'я студентів і викладачів, що формує мотивацію збереження свого здоров'я та здоров'я оточуючих.

Виходячи з того, що запит на збереження та зміцнення здоров'я підростаючого покоління транлюється від різних соціальних інститутів: сім'я, дитячий садок, школа, ЗВО, сфера виробництва, то стає зрозумілим, що у вирішенні цього питання зацікавлені всі перелічені учасники. Відповідно, у разі вирішення проблеми здоров'язбереження, можна відзначити необхідність